

หลักสูตร การทำกระเป๋จากผักตบชวา

จำนวน 6 ชั่วโมง

กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและบริการ

ความเป็นมาของหลักสูตร

การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบันมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงานและส่งเสริมความเข้มแข็งให้แก่เศรษฐกิจชุมชน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดยุทธศาสตร์ภายใต้กรอบเวลา 2 ปี ที่จะพัฒนา 5 ศักยภาพของพื้นที่ใน 5 กลุ่มอาชีพใหม่ ให้สามารถแข่งขันได้ใน 5 ภูมิภาคหลักของโลก ให้ประชาชนได้มีอาชีพที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และมีงานทำอย่างยั่งยืน

สภาพสังคมปัจจุบันได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและสิ่งแวดล้อมเป็นอย่างมาก ประชากรมนุษย์เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ แต่ทรัพยากรธรรมชาติถูกใช้ไปอย่างรวดเร็ว และไม่เพียงพอกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้น มนุษย์จึงประสบปัญหาต่างๆตามมามากมาย โดยเฉพาะด้านการดำรงชีพและชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่มนุษย์เราจะต้องสร้างสิ่งทดแทนเพื่อการอยู่รอดโดยวิธีการต่างๆ กับการประสบปัญหาน้ำท่วมในประเทศไทย ทำให้อาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวา จึงเป็นทางเลือกอีกหนึ่งอาชีพที่สามารถสร้างรายได้หลัก รายได้เสริม เพื่อใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ ซึ่งเป็นการเรียนรู้เกี่ยวกับผักตบชวา ให้เหมาะสมกับความต้องการของลูกค้า และการบริการลูกค้าในรูปแบบต่างๆ ที่สามารถนำความรู้ไปใช้ในการสร้างรายได้ที่มั่นคงและยั่งยืนอย่างมีประสิทธิภาพโดยมีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เสริม สร้างศักยภาพให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถพัฒนาตนเอง หรือกลุ่มไปสู่การบริหารจัดการที่มีมาตรฐานเป็นไปตามหลักการของการประกอบอาชีพ กลุ่มเป้าหมายที่สามารถเข้าเรียนในหลักสูตร ได้แก่ ผู้ที่ไม่มีอาชีพหรือมีอาชีพอยู่แล้วแต่ต้องการพัฒนาเพื่อเพิ่มรายได้ เมื่อจบหลักสูตรแล้วผู้เรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ ไปประกอบอาชีพที่สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม

หลักการของหลักสูตร

1. เป็นหลักสูตรที่เน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำที่เน้นการบูรณาการเนื้อหาสาระ ภาคนิเทศ ควบคู่ไปกับการฝึกปฏิบัติจริง ผู้เรียนสามารถนำความรู้และทักษะไปประกอบอาชีพได้จริงอย่างมี คุณภาพและมี คุณธรรมจริยธรรม
2. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการ ประกอบอาชีพและการศึกษาดูงาน
3. เป็นหลักสูตรที่ผู้เรียนสามารถนำผลการเรียนรู้ไปเทียบโอนเข้าสู่หลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ในรายวิชาเลือกของสาระการประกอบอาชีพ
4. เป็นหลักสูตรที่เน้นการใช้ศักยภาพ 5 ด้านในการประกอบอาชีพ ได้แก่ ศักยภาพด้านทรัพยากร ภูมิอากาศ ภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ศิลปวัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิต และด้านทรัพยากรมนุษย์

จุดหมาย

เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะดังนี้

1. มีความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงมี
2. ตัดสินใจประกอบอาชีพให้สอดคล้องกับศักยภาพของตนเอง ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมี

คุณธรรม จริยธรรม

3. มีเจตคติที่ดีในการประกอบอาชีพ
4. มีความรู้ความเข้าใจและฝึกทักษะการบริหารจัดการในอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ
5. มีโครงการประกอบอาชีพเพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาอาชีพของตนเอง

กลุ่มเป้าหมาย

มี 2 กลุ่มเป้าหมาย คือ

1. ผู้ที่ไม่มีอาชีพ
2. ผู้ที่มีอาชีพและต้องการพัฒนาอาชีพ

ระยะเวลา

จำนวน 6 ชั่วโมง

- ทฤษฎี 1.30 ชั่วโมง
- ปฏิบัติ 4.30 ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำการเป่าจากผักตบชวา จำนวน 20 นาที
 - ช่องทางการประกอบอาชีพ ความสำคัญและประโยชน์ของการทำการเป่าจากผักตบชวา
 - ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการทำการเป่าจากผักตบชวา
2. ทักษะการประกอบอาชีพการทำการเป่าจากผักตบชวา จำนวน 5 ชั่วโมง
 - การเตรียมวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ
 - วิธีการทำการเป่าจากผักตบชวา
 - วิธีการบรรจุภัณฑ์และเก็บรักษา
3. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ จำนวน 20 นาที
 - การคำนวณวัสดุ อุปกรณ์
 - การเลือกใช้วัสดุที่มีอยู่ในท้องถิ่นทดแทนเพื่อเป็นการลดต้นทุนหรือเพิ่มทางเลือกให้กับผู้บริโภค
 - ช่องทางการตลาด
 - คำนวณต้นทุน กำไร ขาดทุน
4. โครงการประกอบอาชีพการทำการเป่าจากผักตบชวา จำนวน 20 นาที
 - ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ
 - องค์ประกอบของโครงการ
 - ประโยชน์ของโครงการ
 - การดำเนินการวัดและประเมินผล

การจัดกระบวนการเรียนรู้

1. จัดกิจกรรมสำรวจและวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ และความต้องการของตลาด เพื่อให้ผู้เรียนเห็นช่องทางการประกอบอาชีพ
2. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและความเป็นไปได้ รวมทั้งการศึกษาดูงานเพื่อการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ
3. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - เรียนรู้จากวิทยากร
 - เรียนรู้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - เรียนรู้จากกลุ่ม โดยการพบกลุ่มเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้
4. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ การบริหารจัดการ การผลิต และการบริหารจัดการทางการตลาด

สื่อการเรียนรู้

1. เอกสารประกอบการเรียนรู้
2. แหล่งเรียนรู้/อินเทอร์เน็ตในเว็บไซต์ต่างๆ
3. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
4. พบกลุ่มการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

การวัดและประเมินผล

1. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
 2. การประเมินผลระหว่างเรียนจากการปฏิบัติงานที่มีคุณภาพเพียงพอ สามารถสร้างรายได้ให้กับตนเอง
- ความสำเร็จของการปฏิบัติและจบหลักสูตร

การจบหลักสูตร

1. มีเวลาเรียนและฝึกปฏิบัติตามหลักสูตรไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
2. มีผลการประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80
3. มีผลงานผ่านการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพของกระเป๋จากผักตบชวา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรหลักสูตรการทำกระเป๋จากผักตบชวา จำนวน 6 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
1. ช่องทางการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวา	1.1 บอกความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้ 1.2 บอกความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้ 1.3 บอกและหาแหล่งเรียนรู้ในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้ 1.4 บอกทิศทางการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้	1.1 ความสำคัญในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวา 1.2 ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวา 1.3 แหล่งเรียนรู้ 1.4 ทิศทางพัฒนาการประกอบอาชีพการทำกระเป๋จากผักตบชวา	1.1 ศึกษาข้อมูลจากเอกสาร สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สถานประกอบการ สื่อของจริง สื่อบุคคลในชุมชน เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์และใช้ในการประกอบอาชีพที่มีความเป็นไปได้ในชุมชน 1.2 วิเคราะห์อาชีพที่จะสามารถเลือกประกอบอาชีพได้ในชุมชนจากข้อมูลต่าง ๆ 1.3 ศึกษาดูงานในสถานประกอบการ แหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ ในอาชีพที่ตัดสินใจเลือก 1.4 กำหนดทิศทางการพัฒนาการประกอบอาชีพโดยใช้กระบวนการคิดเป็นและมีความเป็นไปได้ตามศักยภาพ 5 ด้าน ได้แก่ ศักยภาพทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพของภูมิประเทศ และทำเลที่ตั้งของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรมประเพณีและวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
2. ทักษะการประกอบอาชีพ การทำกระเป๋จากผักตบชวา	2.1 บอกอุปกรณ์ในการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้ 2.2 อธิบายอุปกรณ์ในวิธีการทำและฝึกปฏิบัติ 2.3 บอกการทำกระเป๋จากผักตบชวาได้	2.1 <u>อุปกรณ์และขั้นตอนในการทำกระเป๋จากผักตบชวา</u> <u>อุปกรณ์</u> 1. ก้านผักตบชวา 2. แล็กเกอร์ ใช้ทาเคลือบ 3. แปรงใช้สำหรับทาแล็กเกอร์ 4. เข็มเย็บกระสอบ 5. กรรไกร 6. เข็มหมุด 7. ดินสอ 8. กาวร้อน กาวลาเท็กซ์ 9. แผ่นโฟม (ทำแบบพิมพ์) <u>2.2 อธิบายอุปกรณ์ในวิธีการทำและฝึกปฏิบัติ</u> <u>วิธีการทำกระเป๋จากผักตบชวา</u> ขั้นตอนการเตรียมผักตบชวา 1. ตัดผักตบชวา จากแหล่งน้ำธรรมชาติ 2. นำผักตบชวามาตากแดดให้	2.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเอกสารของอุปกรณ์ในการทำกระเป๋จากผักตบชวา 2.2 จัดให้ผู้เรียนศึกษาอุปกรณ์ในวิธีการทำและฝึกปฏิบัติ 2.3 จัดให้ผู้เรียนรู้จักส่วนผสม วัสดุดิบและฝึกปฏิบัติ 2.4 วิธีการบรรจุภัณฑ์และเก็บรักษา	30 นาที	4.30 ชั่วโมง

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		แห้ง ใช้เวลาประมาณ 3 – 5 วัน หรือจนกว่าจะแห้งสนิท 3. นำมาคัดเลือกเส้นเพื่อจัดสาน 4. นำก้านผักตบชวามาตัดเป็นเส้น เพื่อให้ได้ขนาดตามที่ต้องการ 5.นำผักตบชวาที่ผ่าเป็น 4 ส่วนตากแห้งแล้วนำมาพรมน้ำให้ชุ่ม และถักเป็นเปีย 3 (เปียผม) ให้ยาวพอกับงานที่ต้องการ กระเป๋า 1 ใบ ใช้เปียประมาณ 35 เมตร (ขนาดเล็ก) 6.นำผักตบชวาที่เป็นต้นตากแห้งแล้วประมาณ 75-85 ต้นพรมน้ำ แล้วใช้กรรไกรตัดส่วนปลายและโคนทิ้งเล็กน้อย 7.นำแบบพิมพ์มาขึ้นที่ก้นหุ้ม โดยวิธีสานลาย 1 (ขัดกัน) 8.นำผักตบชวาที่ผ่าเป็น 4 ส่วน			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		มาทำเป็นไพรประมาณ 3-6 แถว 9.นำเปียที่ถักไว้เดินขัดต้นเปียลาย 1 (ขัดกัน) จนได้สูงประมาณ 8-10 นิ้ว 10.นำต้นที่ผ่า 4 ส่วนมาทำไพรด้านบนประมาณ 4 แถว 11.เก็บปากกระเป๋โดยใช้เข็มซ้อนปลายผูกตบขวาส่วนที่ยาวเข้าไปในไพร แล้วใช้มีดหรือกรรไกรตัดออก แล้วนำออกจากแบบพิมพ์ 12.ทำสายกระเป๋โดยทำเป็นเปีย แล้วติดกับตัวกระเป๋ 13. ติดกระดุม ตกแต่ง 14. หยอดกาวร้อน กาวลาเท็กซ์เพื่อให้แน่น รอให้แห้ง แล้วทาแลคเกอร์ รอให้แห้งสนิท			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	2.4 บอกเรื่องแพ็คเกจบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์	<u>2.3 แพ็คเกจบรรจุภัณฑ์ที่เหมาะสมกับผลิตภัณฑ์</u> 1. ต้องสามารถที่จะปกป้องผลิตภัณฑ์สินค้าได้ มีความสะดวกต่อการขนส่งสินค้า 2. คงคุณภาพและสามารถที่จะต้องยืดอายุความสวยงามของผลิตภัณฑ์ได้ <u>2.4 บรรจุภัณฑ์</u> <u>การออกแบบบรรจุภัณฑ์</u> <u>กระเป๋จากผักตบชวา</u> 1. สิ่งที่ผลิตหรือสร้างมาเพื่อใช้ในการห่อหุ้ม ป้องกันสินค้า ไม่ให้เกิดความเสียหายในระหว่างการขนส่ง หรือเพื่อจัดเก็บยืดอายุความสวยงามของกระเป๋จากผักตบชวา 2. บรรจุภัณฑ์มีหลากหลายรูปแบบที่นำมาใช้ รวมถึงเป็นการโฆษณารูปแบบที่เป็น			

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เอกลักษณ์จุดเด่นของกระเป๋ จากผักตบชวา			
3. การบริหาร จัดการในการ ประกอบอาชีพ การทำกระเป๋จาก ผักตบชวา	3.1 สามารถสำรวจและศึกษา แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่ง ทรัพยากรได้ 3.2 สามารถกำหนดและ ควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการได้ 3.3 สามารถลดต้นทุนการ ผลิตแต่คุณภาพคงเดิมได้ 3.4 สามารถศึกษาวิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงและการ จัดการความเสี่ยงได้ 3.5 สามารถศึกษาข้อมูล การตลาด วิเคราะห์ความ ต้องการของตลาด ในชุมชนได้ 3.6 สามารถกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และ แผนการ จัดการตลาดได้ 3.7 สามารถคิดต้นทุนการผลิต	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ ของแหล่งทรัพยากร 3.2 การกำหนดและควบคุม คุณภาพผลผลิตที่ต้องการ 3.3 การลดต้นทุนการผลิตแต่ คุณภาพคงเดิม 3.4 การศึกษาวิเคราะห์ปัจจัย ความเสี่ยงและการจัดการ ความเสี่ยง 3.5 การศึกษาข้อมูลการตลาด วิเคราะห์ความต้องการของ ตลาดในชุมชน 3.6 กำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการจัดการ ตลาด 3.7 การคิดต้นทุนการผลิต การ กำหนดราคาขาย การส่งเสริม การขาย การกระจายสินค้า	3.1 สำรวจและศึกษาแหล่งวัสดุ อุปกรณ์ของแหล่ง ทรัพยากร 3.2 การกำหนดและการควบคุมคุณภาพผลผลิตที่ ต้องการ 3.3 ศึกษาการลดต้นทุนการผลิตแต่คุณภาพคงเดิม 3.4 ศึกษา วิเคราะห์ ปัจจัยความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และมีแนวทางในการจัดการความเสี่ยง 3.5 ศึกษาข้อมูลการตลาด และวิเคราะห์ความต้องการ ของตลาดในชุมชน 3.6 การกำหนดทิศทาง เป้าหมาย กลยุทธ์ และแผนการ จัดการตลาดที่เกี่ยวข้องกับการทำกระเป๋จากผักตบชวา 3.7 ดำเนินการตามกระบวนการจัดการการตลาด เช่น การคิดต้นทุนการผลิต การกำหนดราคาขาย การส่งเสริม การขาย การกระจายสินค้า	20 นาที	

เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	ชั่วโมง	
				ทฤษฎี	ปฏิบัติ
	การกำหนดราคาขาย การส่งเสริมการขาย การกระจายสินค้าได้	และการส่งเสริมการขายการส่งสินค้าบนสื่อออนไลน์ ผ่านช่องทางการตลาดออนไลน์ เช่น การทำ Social Media Marketing อย่าง การโฆษณาบนแพลตฟอร์ม Google, Facebook, YouTube, LINE , Twitter หรือ TikTok เพื่อครอบคลุมแล้วเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมายที่ใช้งานอยู่ในโลกออนไลน์และทำให้ธุรกิจการทำกระเป๋ามาจากผักตบชวาเป็นที่รู้จักมากยิ่งขึ้น			
4. โครงการประกอบอาชีพการทำกระเป๋ามาจากผักตบชวา	4.1 บอกความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพได้ 4.2 บอกองค์ประกอบของโครงการได้ 4.3 บอกประโยชน์ของโครงการได้ 4.4 ดำเนินการวัดและประเมินผล	4.1 ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพ 4.2 องค์ประกอบของโครงการประกอบอาชีพ 4.3 ประโยชน์ของโครงการ 4.4 ดำเนินการวัดและประเมินผล	4.1 จัดให้ผู้เรียนศึกษาเนื้อหาจากใบความรู้เรื่อง ความสำคัญของโครงการประกอบอาชีพประโยชน์ของโครงการอาชีพองค์ประกอบของโครงการอาชีพ 4.2 ดำเนินการวัดและประเมินผล โดยใช้แบบวัดความรู้ และการสังเกตทักษะการปฏิบัติจากวิทยากร	20 นาที	